

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ДО СВІТУ
ЧЕРЕЗ МОВИ

AD ORBEM
PER LINGVAS

НАРАТИВИ
СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ
У СВІТОВІЙ ГЕОПОЛІТИЦІ

Матеріали Міжнародної
науково-практичної відеоконференції

18–19 травня
2023 року

"Ad orbem per linguas. До світу через мови". Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції *"Наративи сучасної України у світовій геополітиці"*, 18–19 травня 2023 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2023. 552 с.

Матеріали конференції присвячено дослідженню актуальних проблем сучасного мовознавства, літературознавства, методики мовної освіти, а також педагогічних, психологічних, культурологічних та історичних аспектів розвитку освіти.

Друкуються за рішенням вченої ради
Київського національного лінгвістичного університету
Протокол № 16 від 20 квітня 2023 року

Матеріали друкуються в авторській редакції.

© Видавничий центр КНЛУ, 2023

ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ МЕТАДИСКУРС: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Гнезділова Я. В.

Київський національний лінгвістичний університет

Махія Л. М.

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Поштовхом до активного вивчення метадикурсу, у тому числі фармацевтичного (Коломієць, 2020; Малий, 2014; Mil et al., 2004), послугували дослідження з метакомунікації в психотерапії, особливо випадки порушення мовлення, невдач встановлення міжособистісного контакту та розвитку нормальних соціальних стосунків (Basavanthappa, 2007; Boggs, 2011; Safran et al., 2009; Watzlawick et al., 1967), порушення у здатності людини інтегрувати й конструктивно долати афективні стани (Safran et al., 2009), вирішувати проблеми, що виникають у комунікативній співпраці між психотерапевтом і пацієнтом (ibid, p. 292), уникати комунікативних невдач у роботі медперсоналу (Basavanthappa, 2007; Boggs, 2011) тощо. Фармацевтичний метадикурс є результатом нових викликів, що стоять зараз перед фармацевтами, котрі окрім професійних знань, вмінь та навичок надання фармацевтичної допомоги кожній людині, яка їй потребує, включають в себе й навички спілкування з відвідувачами аптек (Mil et al., 2004). Відповідно, при підготовці медпрацівників та фармацевтів обов'язково приділяється увага метакомунікації (Basavanthappa, 2007, p. 164; Boggs, 2011, pp. 164–165) як важливому і впливовому факторові у визначенні ефективності міжособистісного спілкування (Гнезділова, 2021, сс. 80–81). Фармацевтичний метадикурс реалізується у двох аспектах.

По-перше, уміння фармперсоналу використовувати метакомунікацію для порозуміння з клієнтами відіграє виключну роль у наданні первинної фармацевтичної допомоги та способів покращити якість життя пацієнта шляхом стимулювання правильного використання призначених ліків (Mil et al., 2004). У такому разі до метакомунікації вдаються з метою встановлення контакту з відвідувачем, з одного боку, а з іншого – щоб заспокоїти, дійти згоди, схвалити призначений лікарем процес лікування, наголосити на правилах прийому ліків тощо.

По-друге, вміння адекватно, обґрунтовано, точно та вичерпно донести інформацію до кінцевого споживача інформаційно-консультативної послуги є гарантією успіху та конкурентоспроможності як окремої аптеки так і цілих аптечних мереж (Малий, 2014).

В обох випадках метакомунікація виступає інструментом впливу на пацієнта. Відповідно, нагальною вважається вирішення питання впливу метакомунікативних висловлень на відповіді клієнтів (Boggs, 2011, p. 164).

Як наслідок, метакомунікація є основним компонентом компетенцій, визначених проектом *Pharmaceutical Care* (Mil et al., 2004). Метакомунікація

робить комунікацію ефективною. У рамках вищезазначеного проєкту встановлено підвищення результативності прийняття ліків, зростання рівня розуміння клієнтів і їх задоволення, адже у професійних відношеннях “лікар – фармацевт – пацієнт / клієнт” використовуються фармацевтичні метакомунікативні вміння, що демонструють висловлення співрозуміння, передачу тепла, надійність і поважливу наполегливість.

Метакомунікація в фармакології як і “терапевтична метакомунікація” (*therapeutic metacommunication*) (Safran et al., 2009, p. 299) виступає діалогічною формою ментальної практики і через відповідне маркування робить очевидним те, що комунікується імпліцитно. Така метакомунікація є цілеспрямованою (*metacommunication is targeted*) (ibid, p. 302), і направлена вона на вирішення відповідної проблеми в рамках надання інформаційних послуг провізором клієнту (Малий, 2014, с. 61). Повнота, точність, адекватність інформації, що надається її споживачам, у тому числі і манера її представлення, характеризують якість інформаційно-консультативної послуги, є запорукою ефективної співпраці провізора та споживача і, в кінцевому рахунку, якості та конкурентоспроможності аптечної організації.

ЛІТЕРАТУРА

- Гнезділова, Я. В. (2021). *Когнітивно-дискурсивні моделі англомовної маніпулятивної метакомунікації* (Дис. доктора філолог. наук). Київський національний лінгвістичний університет. Київ, Україна.
- Коломієць, Т. В. (2020). *Педагогічні технології формування фахової комунікативної компетентності студентів фармацевтичних спеціальностей у закладах вищої освіти* (Дис. доктора філософії). Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Київ, Україна.
- Малий, В. В. (2014). Дослідження розривів у маркетингових комунікаціях аптечної організації як інструменту для підвищення ефективності роботи роздрібного сектору фармацевтичного ринку. *Управління, економіка та забезпечення якості в фармації*, 5(37), 56–62.
- Basavanthappa, B. T. (2007). *Psychiatric Mental Health Nursuring*. Jaypee Brother Medical Publishers (P) Ltd.
- Boggs, K. U. (2011). Communication styles. In E. C. Arnold & K. U. Boggs (eds.), *Interpersonal relationships: professional communication skills for nurses* (Chapter 9, pp. 163–175) (6th ed.). Saunders.
- Mil van, J. W., Schulz, M., & Tromp, T. F. (2004). Pharmaceutical care, European developments in concepts, implementation, teaching, and research: a review. *Pharm World Sci*, 26(6), 303–311.
- Safran, J. D., & Belotserkovsky, J. N. (2009). Affect regulation, metacommunication and mindfulness in action. *Hellenic Journal of Psychology*, 9, 292–309.
- Watzlawick, P., Beavin, J. H., & Jackson, D. D. (1967). *Pragmatics of human communication*. Norton.